

Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae - RBM

REGEST- stručný výtah listiny nebo jiné písemnosti; má podávat základní údaje textu; vědecký nebo úřední účel; dělí se na záhlavní a náhradní

RBM je kritická edice zpřístupňující úřední prameny se vztahem k českým zemím od počátku (600) do konce vlády Karla IV. (1378).

Ve 40. letech 19. století upustil František Palacký od úmyslu vydat Český diplomář, který měl obsahovat veškerou diplomatickou látku k českým dějinám do roku 1310. Místo diplomatáře se rozhodl začít s edicí „*Regesta Diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae*“. Vyzval svého pomocníka a zaměstnance muzea Karla Jaromíra Erbena, aby pořídil výtahy z listin, uložených v muzeu a aby je doplnil výpisky z jiných sbírek a uspořádal ve formě regist.

V roce 1855 Erben vydal první díl RBM, který zahrnoval léta 600–1253. Nebyl ale sestaven podle pravidel nezaujaté historické kritiky.

Další tři svazky byly vydány Josefem Emlerem. Roku 1870 vydal 2. díl, který zachycoval vládu Přemysla Otakara II. a Václava II. (1253–1310). V tomto díle nenajdeme některé listiny, které zde měly být, ale najdeme je v dodatcích v díle čtvrtém. Další dva díly zahrnovaly období Jana Lucemburského (1310–1333 a 1333–1346) a byly vydány v letech 1888 a 1890. K další práci se Josef Emler nedostal kvůli svému špatnému zdraví. S jeho smrtí také došlo k přerušení ediční práce.

Po vzniku republiky byl roku 1921 zřízen Československý státní historický ústav, který si kromě jiných vydavatelských úkolů vzal také na starost přípravu registáře. Práci na RBM byl pověřen Václav Hrubý a Bedřich Mendl. Václav Hrubý měl dovést práci až po císařskou korunovaci Karla IV., bohužel se k zadání nikdy nedostal.

Práce na pátém dílu byly tedy svěřeny Blaženě Ryněšové, která ale práci na regestech nedokončila. Započaté dílo částečně dokončil Jiří Spěváček, který vydal dva svazky pátého dílu pro léta 1346–1350. Po vydání těchto svazků práce na regestech zanechal.

Následovala další dlouhá odmlka, kterou přerušila Jana Zachová, jež vydala třetí svazek (1350–1351), čtvrtý svazek (do roku 1355) a pátý svazek pátého dílu s rejstříkem.

Šestý díl RBM byl svěřen Bedřichu Mendlovi, který měl registry připravit až po korunovaci Václava IV. českým králem. V letech 1928–1929 vydal první a druhý svazek šestého dílu, který dovedl až do roku 1357. Poté práci přerušil a vrátil se k ní až na sklonku svého života, kdy stihl připravit ještě jeden sešit zabývající se srpnem 1358. K vydání jeho sešitu došlo až po válce v roce 1954 díky Mileně Linhartové. Tímto svazkem (3.) byl ukončen díl šestý a bylo rozhodnuto, že zbylý materiál bude otištěn v díle sedmém, které bylo dovedeno až do roku 1363. V roce 1979 byl k šestému dílu vydán ještě rejstříkový svazek Eleonorou Mendlovou.

Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae

- I. 600-1253. Ed. K. J. Erben. Praha 1855.
- II. 1253-1310. Ed. J. Emler. Praha 1882.
- III. 1311-1333. Ed. J. Emler. Praha 1890.
- IV. 1333-1346. Ed. J. Emler. Praha 1892.
- V. 1346-1355.
 1. 1346-1348. Ed. J. Spěváček. Praha 1958.
 2. 1348-1350. Ed. J. Spěváček. Praha 1960.

3. 1350-1352. Ed. J. Zachová. Dolní Břežany 2000.
 4. 1352-1355. Ed. J. Zachová. Dolní Břežany 2004.
 5. Indices. Ed. J. Zachová. Dolní Břežany 2005.
- VI. 1355-1358.
1. 1355-1356. Ed. B. Mendl. Praha 1928.
 2. 1356-1357. Ed. B. Mendl. Praha 1929.
 3. 1357-1358. Ed. B. Mendl - M. Linhartová. Praha 1954.
 4. Indices. Ed. E. Mendlová. Praha 1979.
- VII. 1358-1363.
1. 1358-1359. Ed. B. Mendl - M. Linhartová. Praha 1954.
 2. 1359-1360. Ed. B. Mendl - M. Linhartová. Praha 1955.
 3. 1360-1361. Ed. B. Mendl - M. Linhartová. Praha 1958.
 4. 1361-1362. Ed. M. Linhartová - B. Mendl. Praha 1961.
 5. 1362-1363. Ed. M. Linhartová - B. Mendl. Praha 1963.

Všechny listiny jsou řazeny chronologicky. V záhlaví každé listiny je uvedeno datum a místo vydání. Pod listinou je vždy uvedena forma listiny a místo jejího uložení dnes.

Bohemiae et Moraviae aetatis Venceslai IV. – RBMV

RBMV je ediční řada, která pomocí registru zpřístupňuje listiny a listy z období vlády krále Václava IV., především písemnosti k vládě krále Václava IV., markraběte Jošta na Moravě a k historii klášterů na Moravě. RBMV je dělena na svazky, které jsou řazeny chronologicky podle místa dnešního uložení (archivů).

Bohemiae et Moraviae aetatis Venceslai IV.

- I. Fontes Archivi capituli metropolitani eccl. Pragensis
 1. 1378-1382. Ed. V. Jenšovská. Praha 1967.
 2. 1383-1387. Ed. V. Jenšovská. Praha 1971.
 3. 1388-1391. Ed. V. Jenšovská. Praha 1974.
 4. 1392-1394. Ed. V. Jenšovská. Praha 1976.
 5. 1395-1396. Ed. V. Jenšovská. Praha 1978.
 6. 1397-1398. Ed. V. Jenšovská. Praha 1982.
 7. 1399-1400. Ed. V. Jenšovská. Praha 1981.
- II. Fontes Archivi capituli eccl. Wissegradensis. Ed. V. Vavřínek. Praha 1969.

- III. Fontes Archivi publici Trebonensis. Ed. B. Kopiczková. Praha 1977.
- IV. Fontes Archivi publici Olomucensis et Opaviensis. Ed. B. Kopiczková. Praha 1989.
- V.I. Fontes Archivi nationalis Pars I Litterae monasteriorum
1. 1378-1397. Ed. K. Beránek a V. Beránková. Praha 2006.
 2. 1397-1419. Ed. K. Beránek a V. Beránková. Praha 2007.
- VII. Fontes Archivi terrae Moraviae Brunae
1. 1378-1390. Ed. P. Krafl. Praha 2010.
 2. 1390-1419. Ed. P. Krafl. Praha 2010.

Použitá literatura:

RBM – všechny svazky

Hlaváček, I. – Kašpar, J. – Nový, R.: Vademecum pomocných věd historických. Jinočany 2002³, s. 214.

Internet:

<http://cms.flu.cas.cz/cms.flu.cas.cz/old/rbm.htm>

<http://147.231.53.91/src/index.php?s=v&cat=8> (odkaz na digitalizovaný registář)

<http://jindrich.wz.cz/pvh/emler.html>

http://cs.wikipedia.org/wiki/Regesta_diplomatica_nec_non_epistolaria_Bohemiae_et_Moraviae